

IKT 2009 MAKRO İKTİSAT

1

Ünite

1

Dr. Aykut BAŞOĞLU basoglu@ktu.edu.tr

Makro İktisat ve Doğuşu

Mikro ve İktisat Arasındaki Farklılıklar ve Benzerlikler

Mikro ve Makro İktisadın Birbirine Bağımlılığı

Makro İktisadın İlgili Alanına Giren Temel Konular

Makro İktisatçılar Neden Anlaşamazlar?

Temel Makro İktisadi Düşünce Okulları

İKTİSAT

(1776-Adam SMITH Ulusların Zenginliği)

MİKRO İKTİSAT

Marjinalist Analiz
C. Menger, S. Jevons, L. Walras
A. Marshall
Tekil Analiz
Bireysel Talep-Bireysel Arz
Piyasa Talebi-Piyasa Arzı
Tüketici Dengesi
Fayda Maksimizasyonu
Üretici Dengesi
Kar Maksimizasyonu
Piyasa Dengesi
Piyasalarda Firma Dengesi
Fiyat Oluşumu
Piyasa Başarısızlıkları
Bölüşüm (ücret, Rant, Faiz, Kar)

MAKRO İKTİSAT

1936 J.M. KEYNES (Genel Teori)
Toplulaştırılmış Büyüklükler
Toplum-Ekonominin Bütünü
Toplam Talep-Toplam Arz
Ekonominin Genel Dengesi
Milli Gelir
Ekonomik Büyüme
Konjonktür Dalgalanmaları
İstihdam/işsizlik
Fiyatlar Genel Seviyesi
Fiyat İstikrarı/Enflasyon
Ödemeler Bilançosu/Cari Açık
Döviz Kuru
Kamu Dengesi

İKTİSAT

Mikro Ekonomi

Değer Teorisi

Fiyat Teorisi

Üretici Teorisi

Bölüşüm Teorisi

Refah Teorisi

Makro Ekonomi

Ulusal Gelir

ve

İstihdam

(Kısa Dönem Analizi)

Ekonomik Büyüme

ve

Kalkınma

(Uzun Dönem Analizi)

İKTİSAT

MİKRO
İKTİSAT

MAKRO İKTİSAT

ANA AKIM İKTİSAT (ORTODOKS İKTİSAT)

Pozitif iktisat

Değer yargılarına yer verilmez
Sebeup-sonuç ilişkisini inceler
Nedir ? Ne olmuştur? Nasıl
olmuştur?

KLASİK EKOL
KEYNESYEN EKOL

ANA AKIM DIŞI İKTİSAT (HETERODOKS İKTİSAT)

Normatif iktisat

Değer yargılarını içerir
Ne olmalı? Nasıl olmalı?
Tarih, Ahlak, Coğrafya, Hukuk, Çevre
vb. bilim dallarını içerir

Anayasal İktisat
İslam İktisadı
Tarihçi Okul
Ekolojik İktisat
Marksist iktisat

Mikro İktisat ile Makro İktisat Arasındaki Farklılıklar ve Benzerlikler

- ✓ Mikro-makro ayırımı
- ✓ Amaçların farklı olması
- ✓ İşleyişin farklı olması
- ✓ Kısmi denge-genel denge analizi seçimleri
- ✓ Zaman açısından ; statik analiz-dinamik analiz ayırımı
- ✓ Muhatapların farklı olması (Birey ve firma ile toplumun tamamı)
- ✓ Makro iktisatçılar arasındaki görüş ayrılıklarının fazla olması

Mikro ve Makro İktisadın Birbirine Bağımlılığı

Makro İktisatçılar Neden Anlaşamazlar?

- ✓ **Piyasa Türü Kabulündeki Farklılıklar;**
- ✓ **Devlete Yüklenen Görevlerdeki Farklılıklar;**
- ✓ **Para- Maliye Politikası Tercihindeki Farklılıklar;**
- ✓ **Makro Amaçların Önceliğindeki Farklılıklar;**
- ✓ **Arz ve Talep Yanlı Politika Tercihindeki Farklılıklar;**
- ✓ **Bütçe Politikası Anlayışındaki Farklılıklar;**
- ✓ **Dış Ticaret Politikası Tercihindeki Farklılıklar;**
- ✓ **Döviz Kurlarının Belirlenmesi Tercihindeki Farklılıklar;**

Temel Makro İktisadi Düşünce Okulları

Temel İki Görüş;

- ✓ **Klasik Ekol**
- ✓ **Keynesyen Ekol**

Keynes Sonrası Düşünce Okulları

- Neo- Keynesyen (Ortodoks) Yaklaşım (IS-LM)
- Monetarist (Paracı Yaklaşım)
- Yeni Klasik Yaklaşım
- Yeni Klasik Reel Konjonktür Yaklaşımı
- Yeni Keynesyen Yaklaşım

Günümüzdeki Tartışmalar

ANA AKIM MAKRO İKTİSAT OKULLARI

Klasik Okul

A. Smith
D. Ricardo
J. S. Mill
J. B. Say

Monetarist Okul

M. Friedman
K. Brunner
P. Cagan
A. Walters

Reel Konjonktür Teorisyenleri

E. Prescott
R. Barro
S. F. Kydland

Ortodoks Keynesyen Okul

J. M. Keynes
P. Samuelson
J. Hicks
F. Modigliani
A. Hansen
J. Tobin

Yeni Klasikler

R. Lucas
N. Wallace
T. Sargent

Yeni Keynesyenler

G. Mankiw
S. Fisher
G. Akerlof
B. Bernanke
J. Yellen
J. Stigliz

TEMEL VARSAYIMLAR

Klasik Ekol

- Uzun dönem
- Tam istihdam dengesi
- İradi işsizlik dışında işsizlik yok
- Tam rekabet piyasaları
- Fiyatlar tam esnek
- Piyasaların sürekli temizlenmesi söz konusu
- Görünmez el-fiyat mekanizması
- Klasik dikotomi geçerli
- Para yansız
- Para sadece işlem güdüsüyle talep edilir
- Faiz tasarruf ve yatırım tarafından belirlenir
- İş gücü piyasasında denge tam esnek reel ücretlere göre belirlenir
- Ekonomik hayata devlet müdahalesini önermezler
- Say Yasası geçerlidir
- Arz önemlidir

Keynesyen Ekol

- Kısa dönem
- Eksik istihdam dengesi
- Gayri iradi işsizlik
- Eksik rekabet piyasaları
- Fiyat katılığı
- Piyasaların sürekli temizlenmesi söz konusu değil
- Para yanlıdır
- Para işlem, ihtiyat ve spekülasyon güdüsüyle talep edilir
- Faiz para arzı ve para talebi tarafından belirlenir
- Devlete ekonomik hayatta önemli roller vermişlerdir
- Maliye ve para politikası
- Say yasasının reddi
- Talep önemli